

लोकसेवकाविरुद्धच्या खटल्यामध्ये
फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ च्या
कलम १९७ अंतर्गत दोषारोपपत्र दाखल
करण्यापूर्वी शासनाची पूर्वमंजूरी घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक - इएनक्यू - ११०६/प्र.क्र.१९/पोल-२
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक - २२ डिसेंबर, २००६.

परिपत्रक

फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ (सन १९७४ चे २) च्या कलम १९७ (१) मधील तरतुदीनुसार, शासनाशिवाय अगर शासनाच्या मंजूरीशिवाय अन्य कोणाहीकडून पदावरून दूर करता न येण्यासारखा असा एखाद्या लोकसेवकावर आपली शासकीय कामे पार पाडताना त्याने अपराध केल्याचे अभिकथन करण्यात आले आहे अशा कोणत्याही अपराधाचा आरोप ठेवण्यात आला असेल तेंव्हा, सदर व्यक्ती राज्याच्या कारभारासंबंधात नोकरीला आहे किंवा अभिकथित अपराध करण्याच्यावेळी त्या नोकरीत होता त्याच्या बाबतीत राज्य शासनाच्या पूर्वमंजूरीखेरीज कोणतेही न्यायालय अशा अपराधाची दखल घेणार नाही त्याचप्रमाणे कलम १९७ (४) मधील तरतुदीनुसार राज्य शासनाला, कोणत्या व्यक्तीने, कोणत्यारीतीने व कोणत्या अपराधाबद्दल अशा लोकसेवकावर खटला चालवावयाचा ते निर्धारित करता येईल.

२. शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, काही प्रकरणात वरीलप्रमाणे कलम १९७ (१) अन्वये संरक्षित लोकसेवकाविरुद्ध शासनाची पूर्वमंजूरी न घेता न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्याची कार्यवाही पोलिसांकडून करण्यात येते. सदर कार्यवाही ही फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील उपरोक्त तरतुदीचे उल्लंघन करणारी आहे. परिच्छेद क्र. १ मधील तरतुदी लक्षात घेता, अशा लोकसेवकांविरुद्ध त्याच्या कार्यालयीन कामकाजासंबंधात अपराधाचा आरोप ठेवण्यात आला असेल तेंव्हा, शासनाच्या पूर्वमंजूरीशिवाय या अपराधाची न्यायालय दखल घेणार नसल्याने, तसेच कोणत्या अपराधाबद्दल लोकसेवकांविरुद्ध खटला चालवावयाचा याचा निर्णय घेण्यास शासन सक्षम असल्याने, अशा प्रकरणांमध्ये, फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम, १९७ (१) अन्वये शासनाची पूर्वमंजूरी आवश्यक आहे अथवा कसे याबाबतच्या निर्णयासाठी, अशी प्रत्येक प्रकरणे शासनाकडे सादर करणे आवश्यक

वरीलप्रमाणे संरक्षण उपलब्ध आहे अशा लोकसेवकांविरुद्ध दाखल गुन्ह्यांमध्ये फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम १९७ (१) अन्वये शासनाची मान्यता आवश्यक आहे अथवा कसे याबाबत निर्णयासाठी अशी सर्व प्रकरणे शासनाकडे संबंधित प्रशासकिय विभागामार्फत सादर करण्यात यावीत.

३. सदर परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आले असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २००६१२२११७४९०८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(वि. फ. वसावे)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत - माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी.

- १) सर्व प्रशासकिय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ३) संचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ४) पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई / पुणे / नाशिक / नागपूर / औरंगाबाद / सोलापूर / अमरावती / नवी मुंबई / ठाणे,
- ५) सर्व परिक्षेत्रांचे विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य.
- ६) सर्व जिल्हा दंडाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
- ७) सर्व जिल्हा पोलीस अधीक्षक, महाराष्ट्र राज्य,
- ८) निवड नस्ती, पोल-२.
